

Sygn. akt I C 1488/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym: sędzia Marcin Kolasiński

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2020 roku w Grudziądzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **G. C., A. Z. i A. G.**

przeciwko **M. K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. K. na rzecz powodów G. C., A. Z. i A. G. solidarnie kwotę 1.685,47 zł (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt pięć złotych i 47/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od 26 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej M. K. na rzecz powodów G. C., A. Z. i A. G. solidarnie kwotę 584,19 zł (pięćset osiemdziesiąt cztery złote i 19/100) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

IV. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punktach I. i III.

Sygn. akt I C 1488/20

UZASADNIENIE

G. C., A. Z. i A. G. wnieśli pozew przeciwko M. K. o zapłatę solidarnie na rzecz powodów kwoty 3.225,47 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że pozwana zawarła z (...) umowę pożyczki w kwocie 3.540 zł. Powodowie nabyli wierzytelność z tytułu przedmiotowej umowy na podstawie kolejnych przelewów wierzytelności. Pozwana nie wywiązała się z warunków umowy. Do dnia wniesienia pozwu dokonała wpłat w łącznej kwocie 1.332 zł. Na sumę dochodzoną pozvem składały się następujące należności: 2.438,29 zł tytułem kapitału oraz 175,05 zł tytułem odsetek kapitałowych, 207,65 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie naliczonych na ostatni dzień obowiązywania umowy oraz 404,48 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie liczonych od dnia wymagalności całej pożyczki (k. 3-6). W piśmie procesowym z 2 grudnia 2019 roku strona powodowa uzasadniała dochodzone roszczenie w zakresie przewidzianej w umowie prowizji (k. 29-32).

Pozwana M. K. w wyznaczonym terminie nie złożyła odpowiedzi na pozew. Spełnione zostały zatem przesłanki wyrokowania w trybie zaocznym na posiedzeniu niejawnym (art. 339 k.p.c.).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 24 kwietnia 2017 roku M. K. zawarła z (...) z siedzibą w T. umowę pożyczki w wysokości 3.540 zł (§ 1 pkt 1 umowy). Na mocy umowy biorąca pożyczkę otrzymała kwotę 2.000 zł (§ 1 pkt 3 umowy), a całkowita kwota do zapłaty wynosiła 3.945,34 zł (§ 1 pkt 2 umowy). Pożyczka miała być spłacana w 24 miesięcznych ratach do 20 maja 2019 roku (§ 1 pkt 1 i § 3 pkt 1 umowy oraz harmonogram spłaty). Strony przewidziały oprocentowanie kapitału pożyczki według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej w stosunku rocznym dwukrotność odsetek ustawowych (§ 5 pkt 1 umowy). Szacunkowa suma odsetek za cały okres obowiązywania umowy miała wynosić 405,34 zł (§ 5 pkt 3 i § 10 pkt 2 umowy). W przypadku zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca uprawniony był do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym (§ 8 pkt 2 umowy). Oprócz tego pożyczkodawca pobrał z kapitału pożyczki (3.540 zł) kwotę 1.540 zł tytułem prowizji (§ 10 pkt 1 umowy).

M. K. tytułem spłaty pożyczki uiściła w sumie 1.332 zł.

Na podstawie kolejnych umów przelewów wierzytelności należność z tytułu pożyczki z 24 października 2016 roku nabyli G. C., A. G. i A. Z..

Dowody: dokumenty dołączone do pozwu (k. 9-25) .

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty dołączone do pozwu, które nie budziły uzasadnionych wątpliwości, w związku z czym stanowiły wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodziła z tytułu nabycia wierzytelności wobec pozwanej na podstawie umowy cesji. W myśl art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Strona powodowa dochodziła od pozwanej należności z tytułu umowy pożyczki. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie sądu, nie budziła uzasadnionych wątpliwości kwestia ponoszenia odpowiedzialności przez pozwaną z tytułu niewywiązania się z umowy pożyczki z 24 kwietnia 2017 roku. Zastrzeżenia budziła jednak wysokość roszczenia dochodzonego przez powodów.

Zdaniem strony powodowej, całkowita wysokość zobowiązania pozwanej z tytułu umowy pożyczki powinna wynosić 3.945,34 zł, w tym 2.000 zł tytułem kapitału pożyczki wypłaconego pożyczkobiorcy, 405,34 zł tytułem odsetek umownych oraz 1.540 zł tytułem prowizji.

Jednocześnie bezsporne pozostawało, że pozwana dokonała wpłat na rzecz dającego pożyczkę w łącznej wysokości 1.332 zł, co w uzasadnieniu pozwu przyznała strona powodowa.

Nie budziła wątpliwości ani zasadność, ani wysokość roszczenia odnośnie do obowiązku zwrotu kwoty rzeczywistego kapitału pożyczki, który otrzymała pozwana (2.000 zł).

Podobnie, nie budziło wątpliwości żądanie zasądzenia odsetek umownych kapitałowych oraz odsetek umownych za opóźnienie wskazanych w uzasadnieniu pozwu (175,05 zł, 207,65 zł i 404,48 zł).

Zastrzeżenia sądu budziła natomiast wysokość roszczenia powoda o zapłatę prowizji (1.540 zł). Już prima facie wysokość tejże prowizji w stosunku do kwoty pożyczki uznać należało za wygórowaną i to w sposób rażący (art. 385¹ § 1 k.c.), gdyż stanowiła 77 % wypłaconej kwoty. Zdaniem sądu, zaakceptowanie wysokości prowizji

wskazanej w umowie, faktycznie stanowiłoby obejście przepisów o odsetkach maksymalnych (art. 359 § 2¹ k.c.), pełniąc funkcję dodatkowego, nienależnego wynagrodzenia dla dającej pożyczkę. Takie postanowienie umowne naruszało również zasady współżycia społecznego (art. 5 k.c.), albowiem pożyczkodawca miał otrzymać od pozwanej dodatkowe świadczenie bez ekwiwalentnego świadczenia ze swojej strony. Wynagrodzenie dla powódki za korzystanie z kapitału pożyczki zostało już bowiem przewidziane w formie odsetek kapitałowych, ustalonych do tego w wysokości prawie maksymalnej. Strona powodowa nie uzasadniła wystarczająco naliczenia prowizji w tak znacznej wysokości. Przedstawione przez powodów w piśmie procesowym z 12 października 2020 roku pozaodsetkowe koszty kredytu były czysto hipotetyczne. W ocenie sądu fakt, że pozaodsetkowe koszty kredytu mieszczą się w granicach przewidzianych w art. 36a ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1083 ze zm.), nie może oznaczać całkowitej dowolności w ustalaniu tychże kosztów i prowadzić do obejścia innych przepisów. To przede wszystkim tak zawyżone pozaodsetkowe koszty pożyczki sprawiły, że kwota, którą według powódki miała spłacić pozwana (3.945,34 zł), była blisko dwukrotnie wyższa niż suma, którą biorąca pożyczkę rzeczywiście otrzymała (2.000 zł).

Reasumując, przy przyjęciu, że pozwanej nie wiązały postanowienia umowne dotyczące prowizji, zobowiązanie z tytułu pożyczki należało pomniejszyć o wysokość tejże prowizji (3.225,47 zł – 1.540 zł). Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 509 k.c., art. 720 § 1 k.c. i 481 § 1 i 2¹ k.c., orzeczono jak w punkcie I. sentencji wyroku.

W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne, o czym orzeczono w punkcie II. sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie III. wyroku orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. i art. 98 § 1¹ k.p.c. Powodowie wygrali niniejszą sprawę w 52,3 %, ponosząc koszty procesu w łącznej wysokości 1.117 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu w kwocie 200 zł, wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U. z 2018 r., poz. 265/) oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Należał im się zatem od pozwanej zwrot kwoty 584,19 zł, stanowiącej 52,3 % poniesionych kosztów procesu. Pozwana natomiast nie wykazała, aby poniosła jakiegokolwiek koszty procesu.

Wobec wydania wyroku zaocznego, w myśl art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c., w części uwzględniającej powództwo (punkty I. i III. sentencji) wyrokowi nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności, o czym orzeczono w punkcie IV. sentencji wyroku.